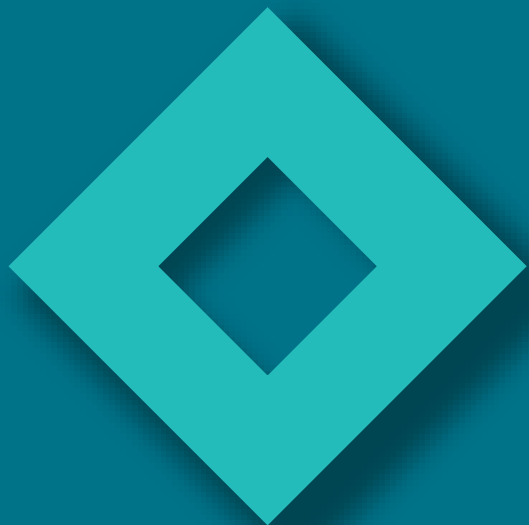

Jūras aizsargājamo biotopu izpēte un nepieciešamā aizsardzības
stāvokļa noteikšana Latvijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā
LIFE19 NAT/LV/000973 LIFE REEF

Aizsargājamo jūras teritoriju dabas aizsardzības plāna izstrādes sabiedriskā apspriede

Salacgrīva, 19.05.2026

Engure, 20.05.2026

Pāvilosta, 21.05.2026

reef.daba.gov.lv

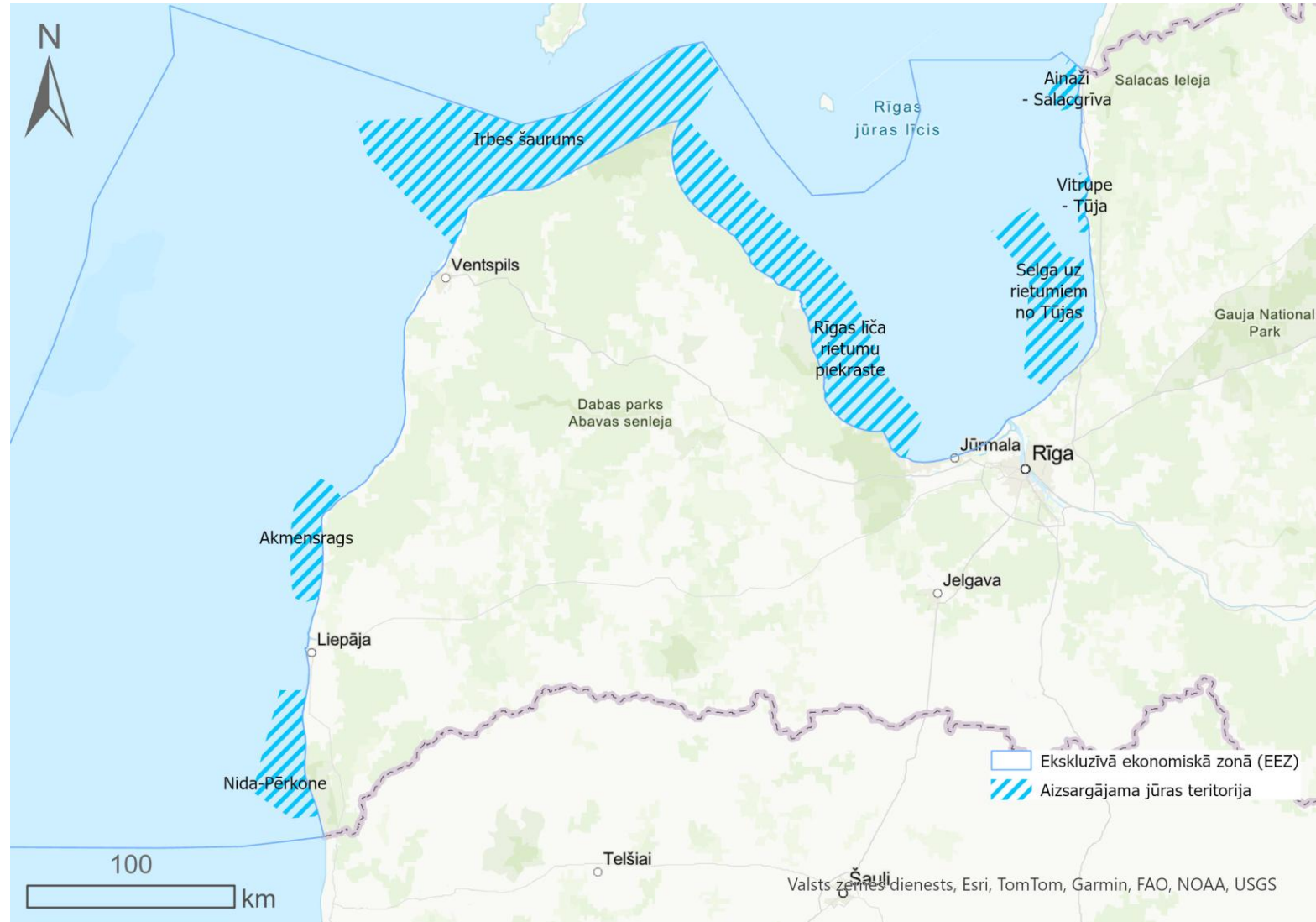
Sanāksmes programma

- ↳ Esošā situācija bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā
- ↳ Kas ir dabas aizsardzības (DA) plāns un kādēļ tas ir nepieciešams?
- ↳ Potenciālās aizsargājamās jūras teritorijas:
 - ↳ Dabas vērtības
 - ↳ Funkcionālās zonas
 - ↳ Aizsardzība un izmantošana
 - ↳ Apsaimniekošana
- ↳ Jautājumi un diskusija

Esošā situācija bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā

- Šobrīd spēkā esošas 7 AJT
- 2 no 7 AJT bija DA plāni un 3 ir individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
- Natura 2000* teritorijas jūrā nav izveidotas atbilstoši starptautiski noteiktajiem ekoloģiskajiem principiem, tāpēc ierosināta pārkāpumu procedūra par *Natura 2000* teritoriju tīkla nepilnīgu noteikšanu
- Nav noteikti dabas aizsardzības mērķi ar jūru saistītām sugām un biotopiem
- Nepieciešams pilnveidot AJT pārvaldību, mazinot birokrātiju

Esošā situācija: saistības

- 🚢 *Natura 2000* teritoriju tīkla pilnveidošana
 - 🚢 jaunas AJT biotopam 1170 Akmeņu sēkļi jūrā, ar uzsvaru uz EEZ
 - 🚢 pārkāpuma procedūra kopš 2019. gada novembra

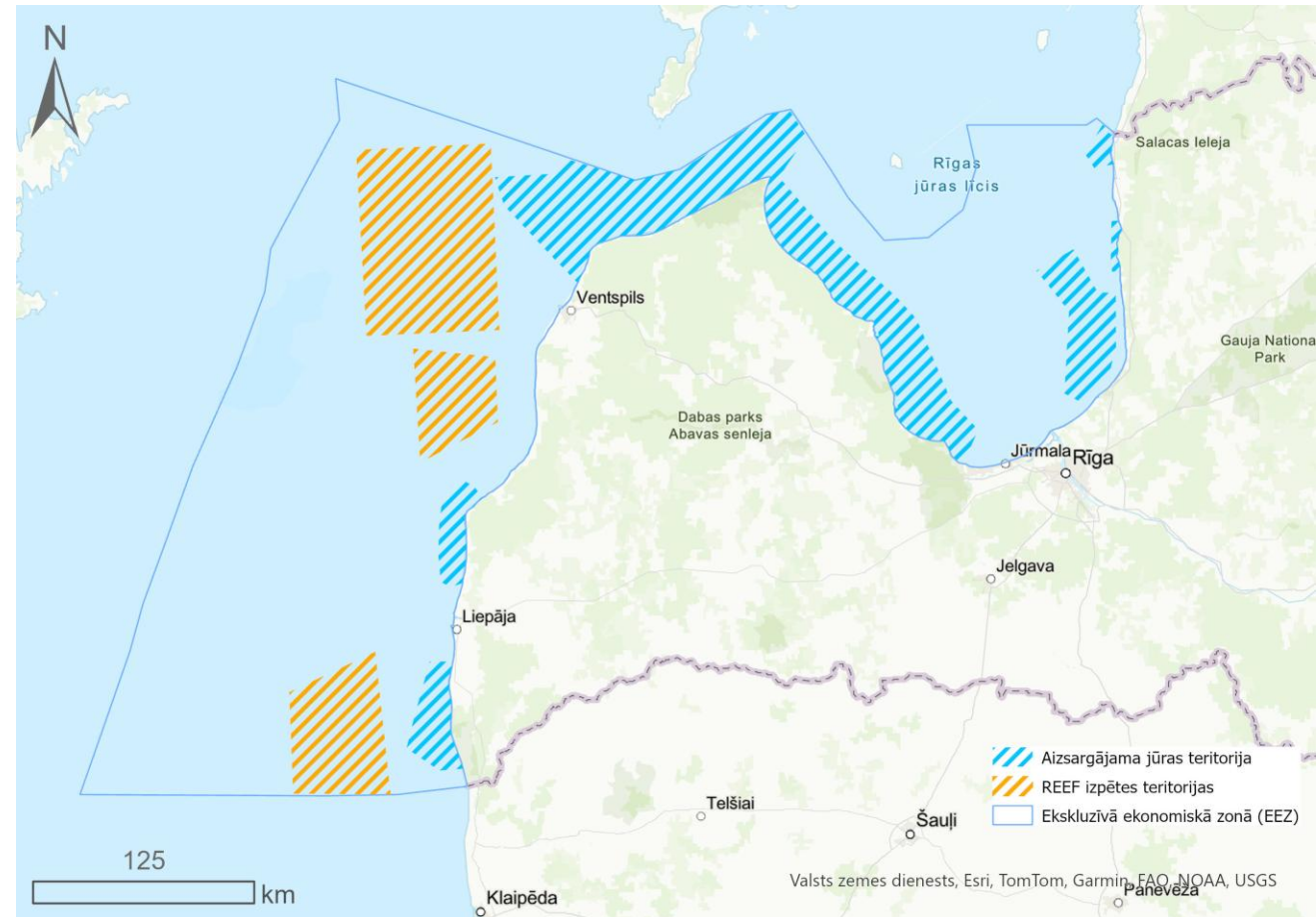
- 🚢 *Natura 2000* teritoriju apsaimniekošana
 - 🚢 izveidošanas mērķi
 - 🚢 aizsardzības mērķi
 - 🚢 apsaimniekošana aizsardzības mērķu sasniegšanai
 - 🚢 pārkāpuma procedūra kopš 2020. gada maija

LIFE REEF

- **Darbības vieta:** Baltijas jūra
- **Ilgums:** 01.09.2020.-31.12.2026.
- **Budžets:** EUR 4 007 105
EK līdzfinansējums 60%
- **Partneri:**
 - Dabas aizsardzības pārvalde
 - Latvijas Hidroekoloģijas institūts
 - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts «BIOR»

Monitoringa metodoloģijas uzlabošana kvalitatīvo un kvantitatīvo izmaiņu novērtēšanai un ietekmes izvērtēšanai

Potenciālo AJT izvērtēšana un iekļaušana *Natura 2000* tīklā

Pārvaldības plāns invazīvo jūras sugu samazināšanai

AJT efektivitātes izvērtējums

Mērķis: jūras biotopu izpēte un visaptverošas aizsardzības sistēmas izveide aizsargājamām jūras teritorijām

Kvalitātes kritēriju izstrāde jūras biotopu novērtēšanai. Esošo definīciju pārskatīšana, pielāgošana mūsdienām

Dabas aizsardzības plāns visām AJT

Zemūdens biotopu ekosistēmu pakalpojumu izvērtējums

Rīcības plāns jūras putnu un zīdītāju piezvejas mazināšanai

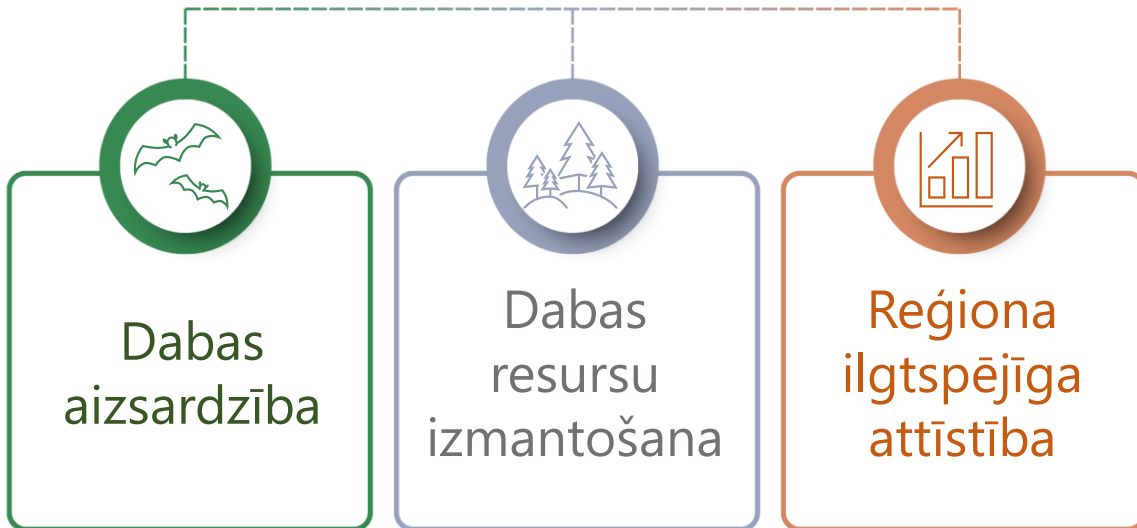

Kas ir dabas aizsardzības plāns?
Kādēļ tas ir nepieciešams?

DA plāna mērķis

Saskaņot intereses

Nodrošināt teritorijas **dabas vērtību saglabāšanu,**

labvēlīgu aizsardzības statusu tām īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kuru aizsardzības nolūkā šī teritorija ir izveidota (no likuma «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām» 18. panta).

DA plāna saturs

- 📄 Ministru kabineta 2007. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 686 «**Noteikumi par aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību**»
- 📄 DA plānā ietver:
 - 📄 **Zinātnisko informāciju** par aizsargājamo teritoriju;
 - 📄 Pamatojumu **funkcionālajam zonējumam**;
 - 📄 Nosaka vienotus visas teritorijas **apsaimniekošanas pasākumus**, lai sasniegtu tās aizsardzības mērķus.

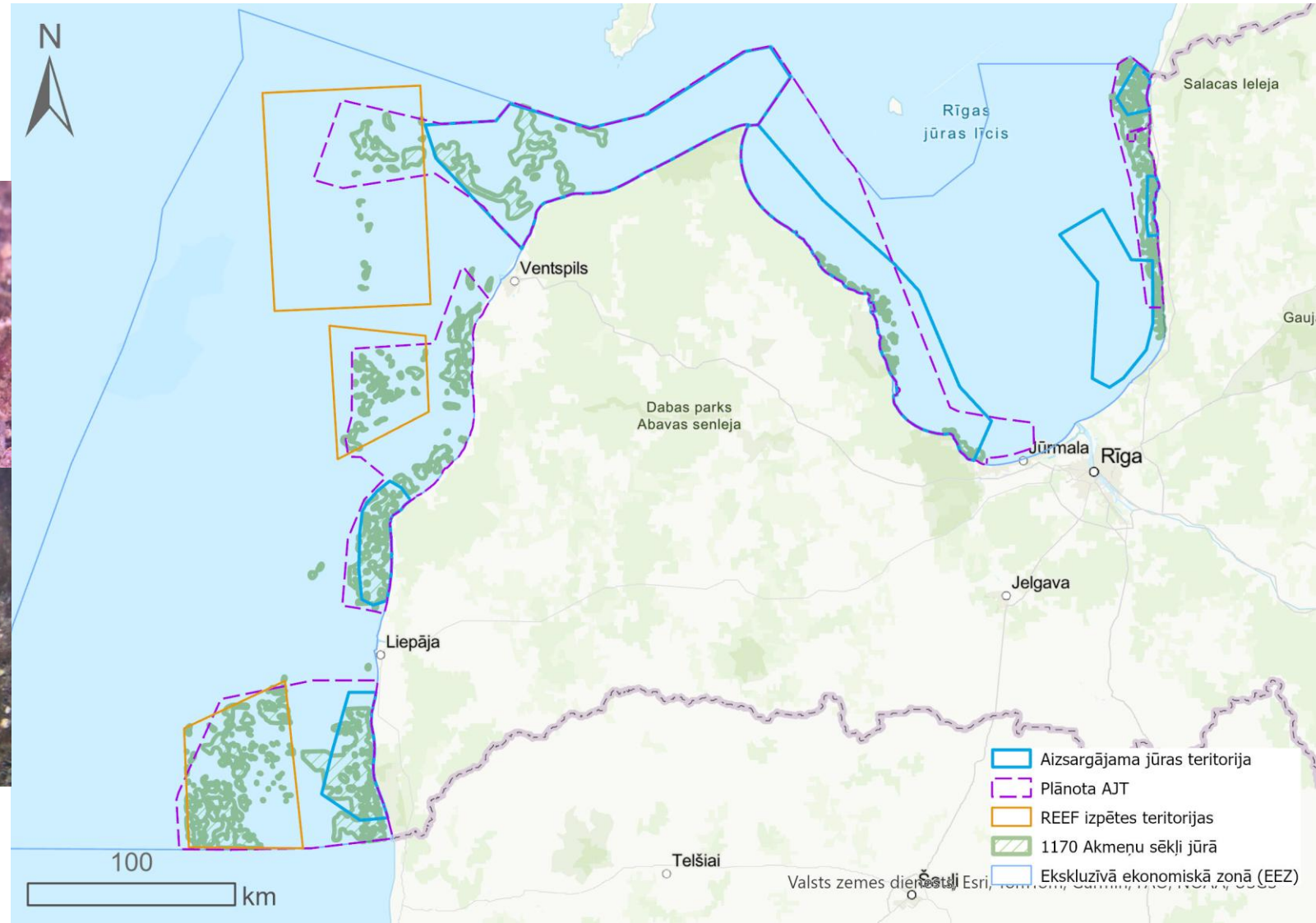
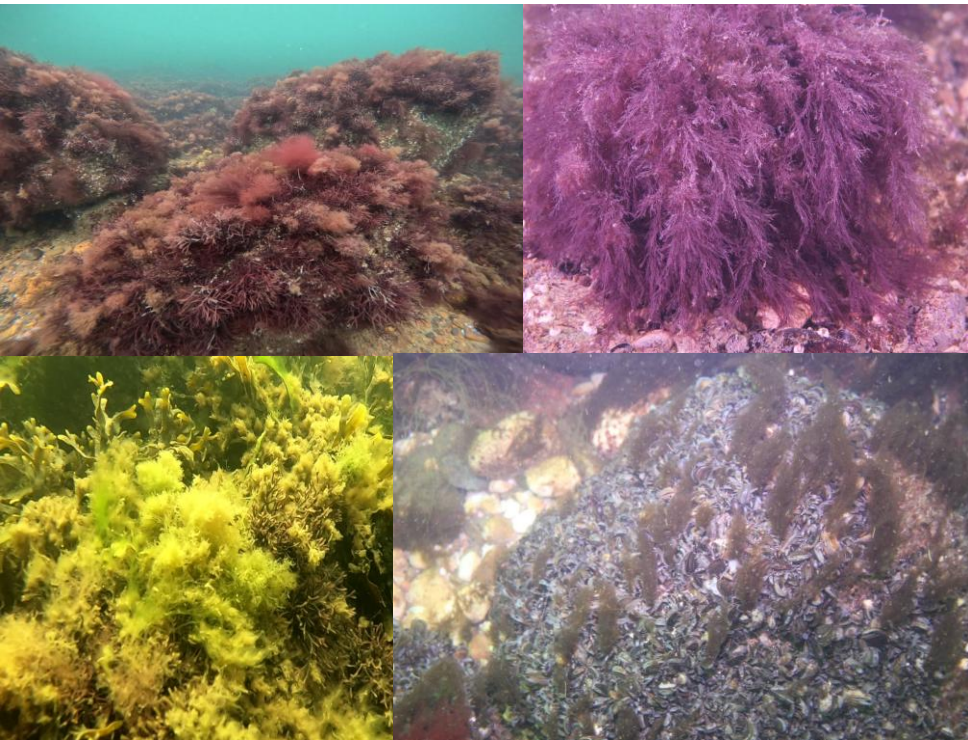
Potenciālās
aizsargājamās jūras teritorijas:
dabas vērtības

Potenciālās AJT: 1170 Akmeņu sēkļi jūrā

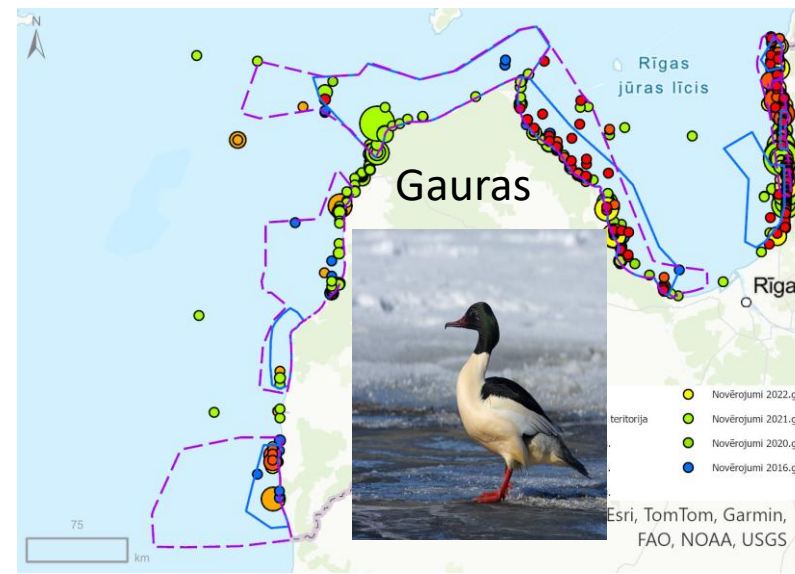
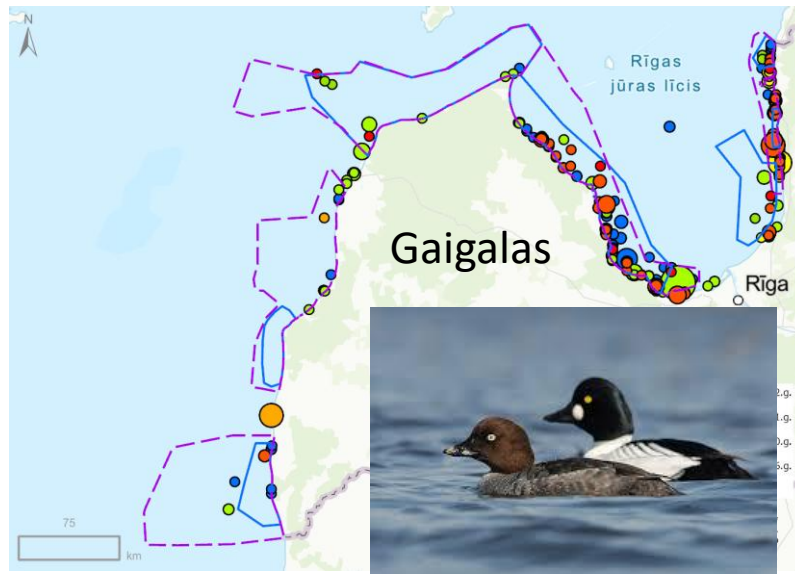
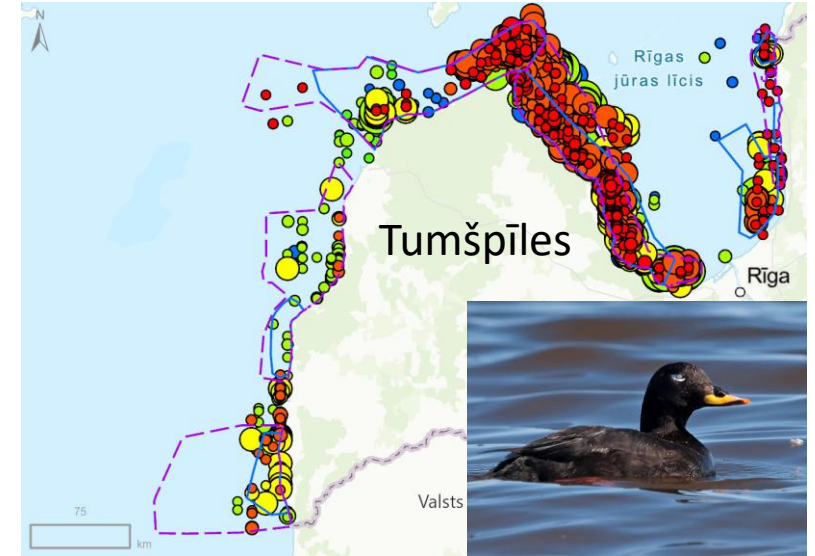
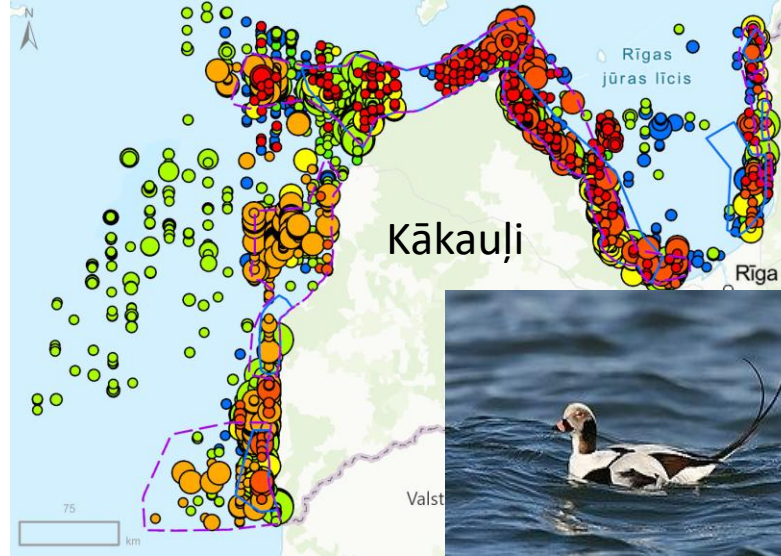
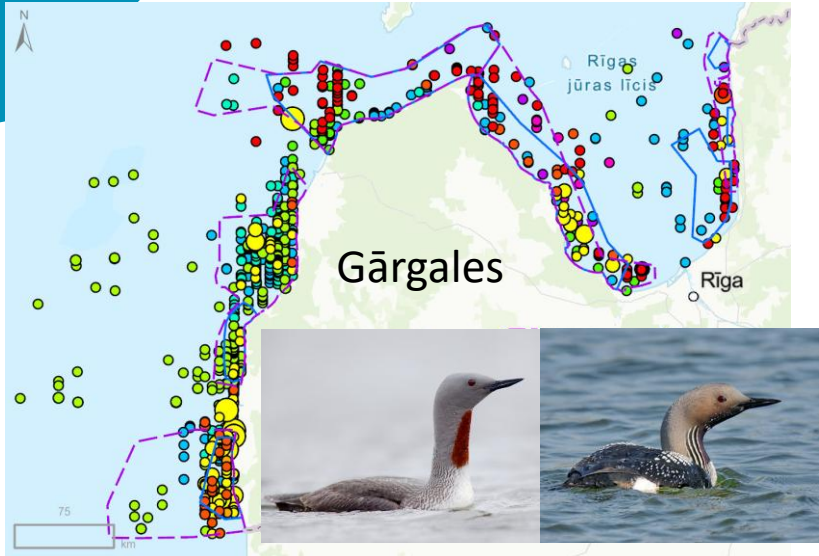

Platība: 150 363 ha

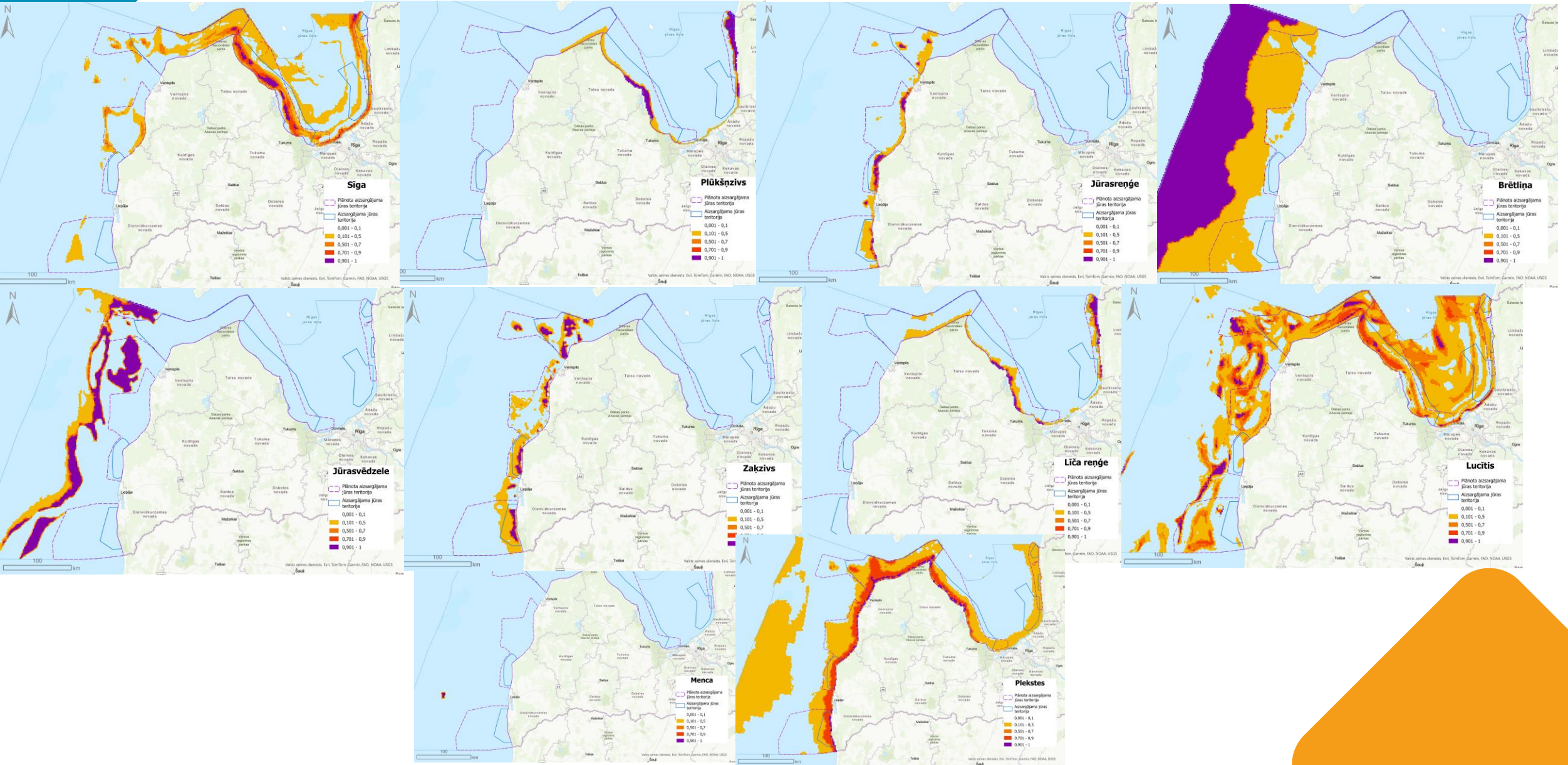

Potenciālās AJT: putni

Potenciālās AJT: zivju sabiedrības

AJT izveides un aizsardzības mērķis

- 📄 Mērķis individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos:
 - 📄 nodrošināt īpaši aizsargājamo sugu aizsardzību
 - 📄 nodrošināt īpaši aizsargājamo biotopu, tai skaitā Eiropas Savienības nozīmes biotopa *1170 Akmeņu sēkļi jūrā* aizsardzību
 - 📄 nodrošināt zivīm nozīmīgu nārsta un barošanās vietu aizsardzību

- 📄 *Natura 2000* teritorijas izveidošanas mērķis (likuma «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām» pielikumā):
 - 📄 1 ES nozīmes biotops (1170 Akmeņu sēkļi jūrā)
 - 📄 1 ES nozīmes zivju suga (sīga)
 - 📄 38 putnu sugas

Potenciālās
aizsargājamās jūras teritorijas:
funkcionālais zonējums,
aizsardzība un izmantošana

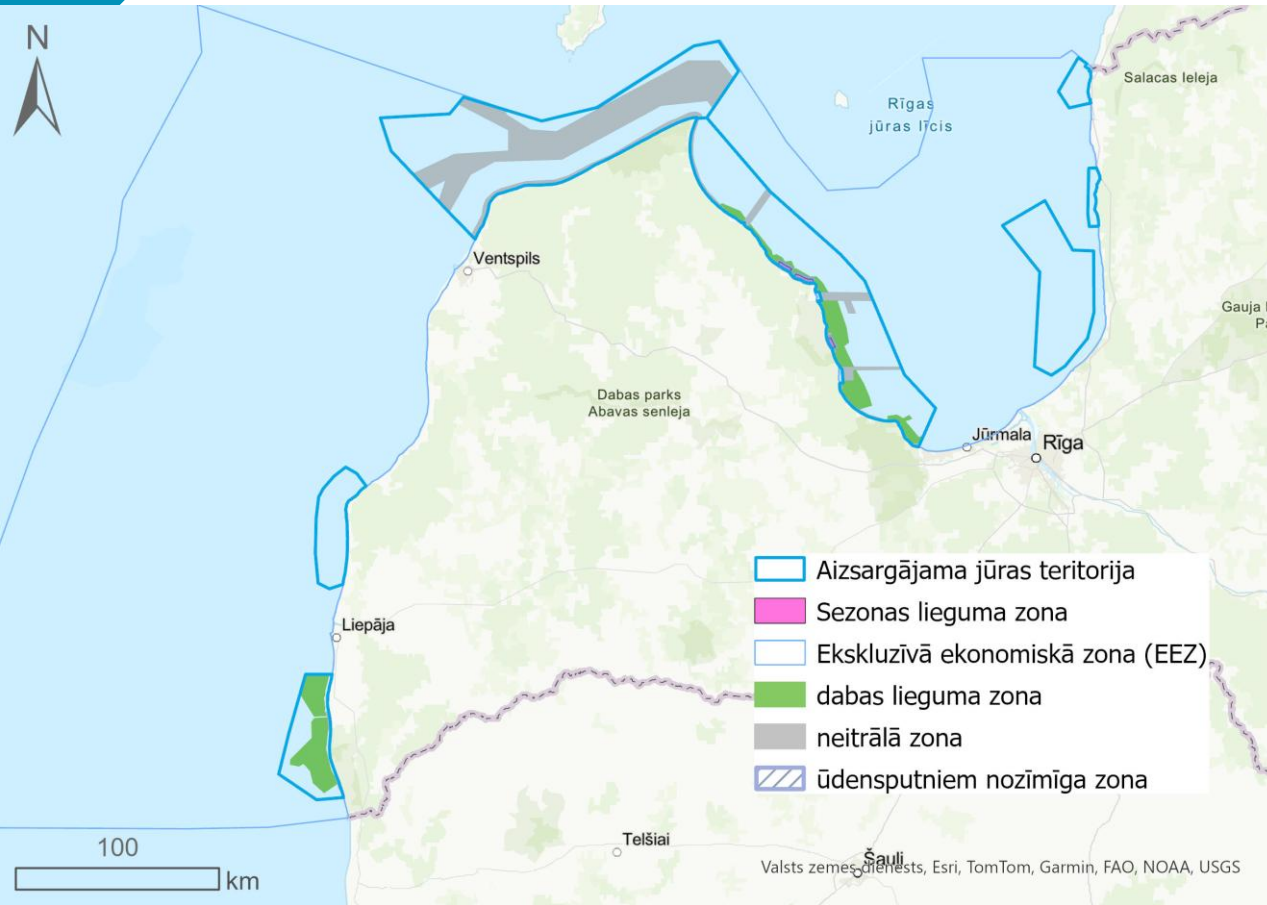
Kas mainīts?

- Pārskatītas AJT robežas un funkcionālais zonējums
- Precizēts DA plāna saturs
- Pārskatīts MK noteikumu projekts
- Aktualizēti apsaimniekošanas pasākumi

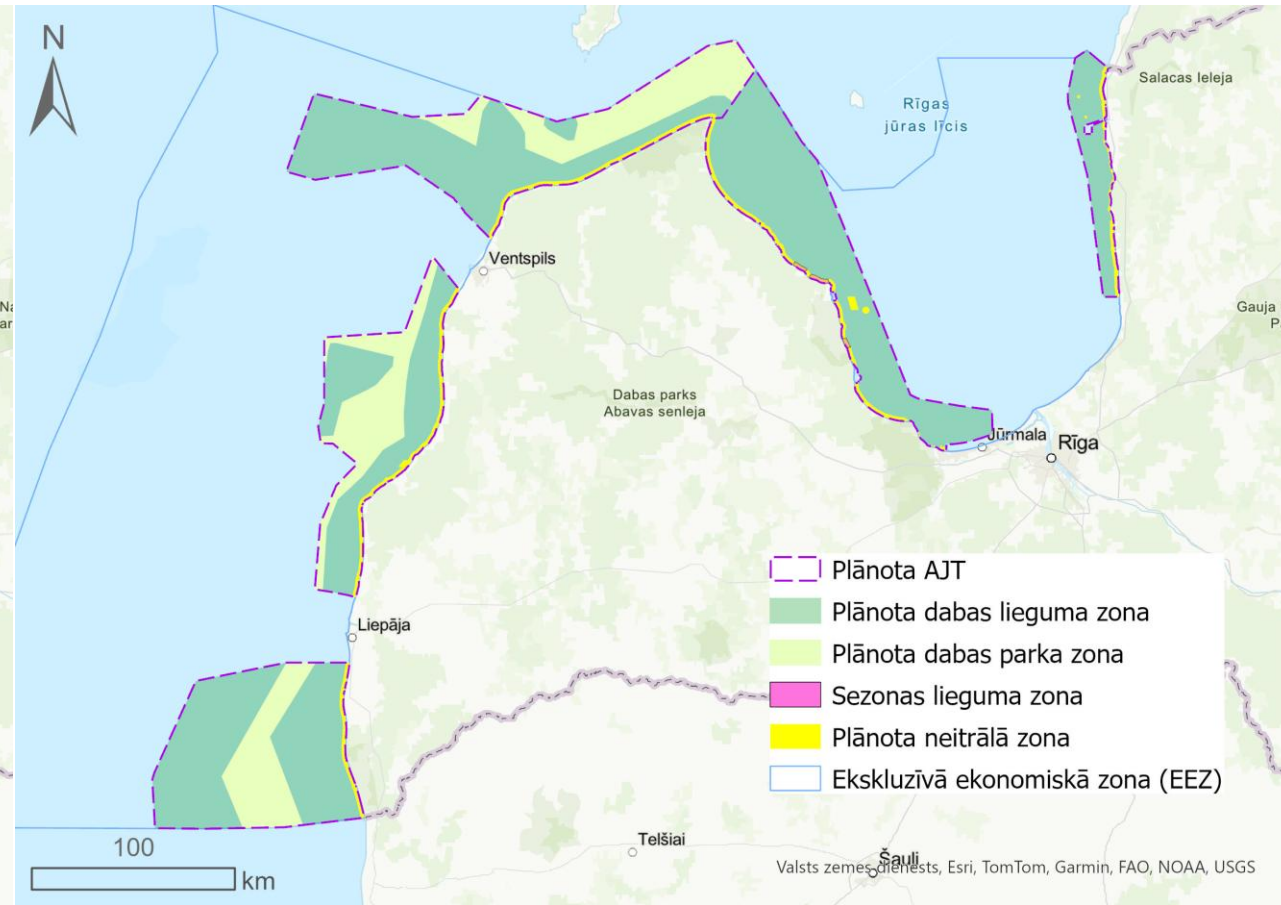

Esošais AJT tīkls

Plānotais AJT tīkls

Aizsardzība un izmatošana VISPĀRĒJS AIZLIEGUMS

Derīgo izrakteņu ieguve

Ūdensputnu medības ar svina munīciju

Laukakmeņu pārvietošana

Vēja un viļņu enerģijas iekārtas prioritārajās audzēs

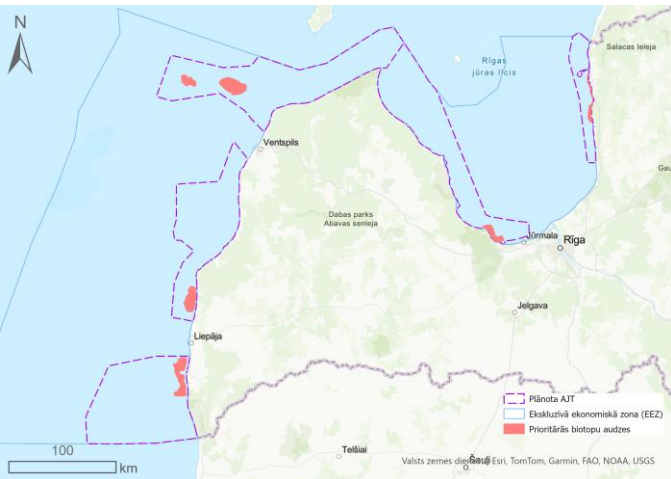
Dzīvo resursu kultivēšana

Grunts padziļināšana

Kuģu bioapauguma tīrīšana

Dabas lieguma zona

Īpaši aizsargājamo jūras biotopu, ziemojošo un spalvmetēju putnu sugu, zivju nārsta vietu, zivju mazuļu uzturēšanās un barošanās vietu aizsardzībai

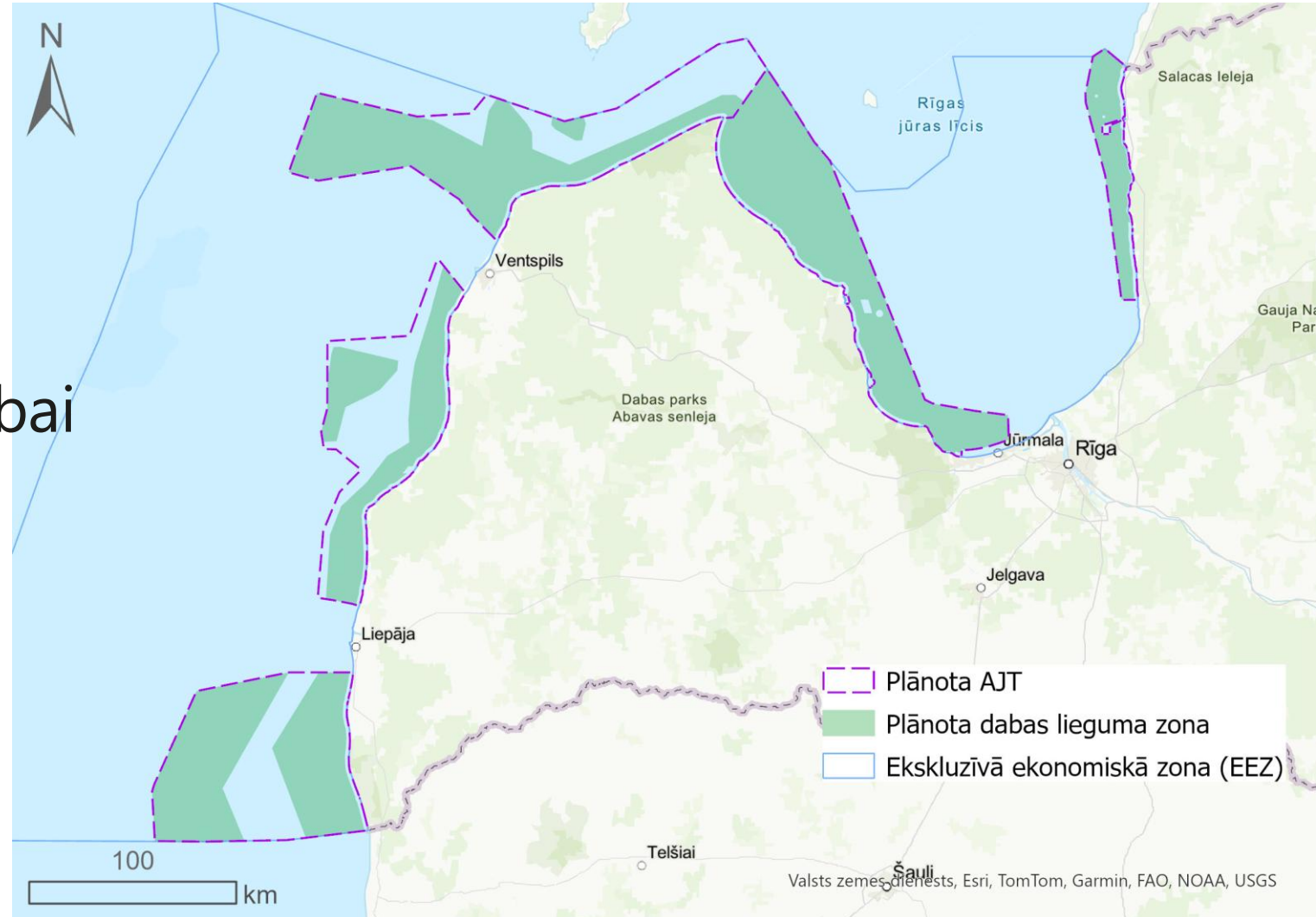

Kopplatība: 596 640 ha

 21,08 % no EEZ

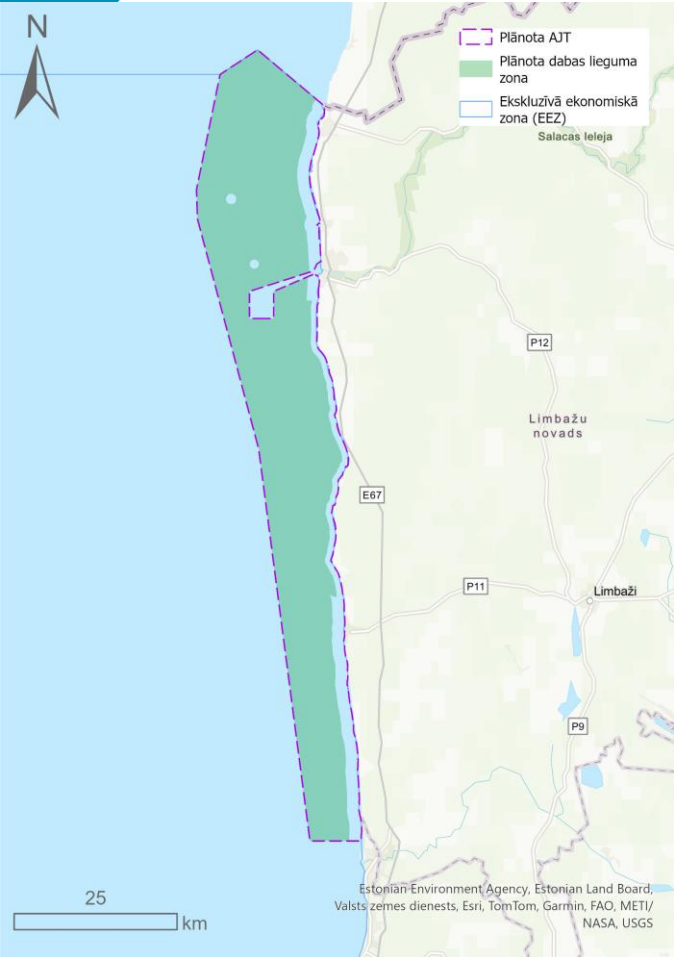
 72,62 % no AJT

 59,97% jeb 261714,93 ha atrodas esošā AJT

Dabas lieguma zona AIZLIEGUMS

Ogļūdeņražu ieguve

Ūdensputnu medības

Jaunas grunts novietnes

Grunts (bentiskie) traļi

Savvaļas augu un gliemeņu rūpnieciska ieguve

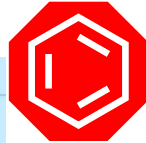
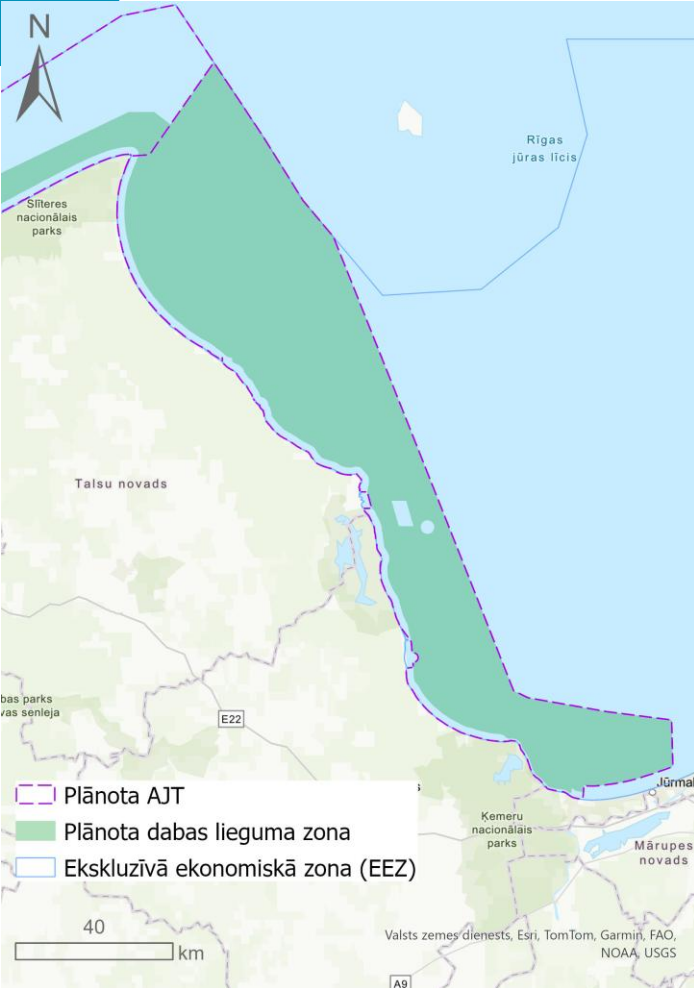
Biotopa mehāniska bojāšana

Jaunas enkurošanās vietas

Dabas lieguma zona AIZLIEGUMS

Ogļūdeņražu ieguve

Ūdensputnu medības

Jaunas grunts novietnes

Grunts (bentiskie) traļi

Savvaļas augu un gliemeņu rūpnieciska ieguve

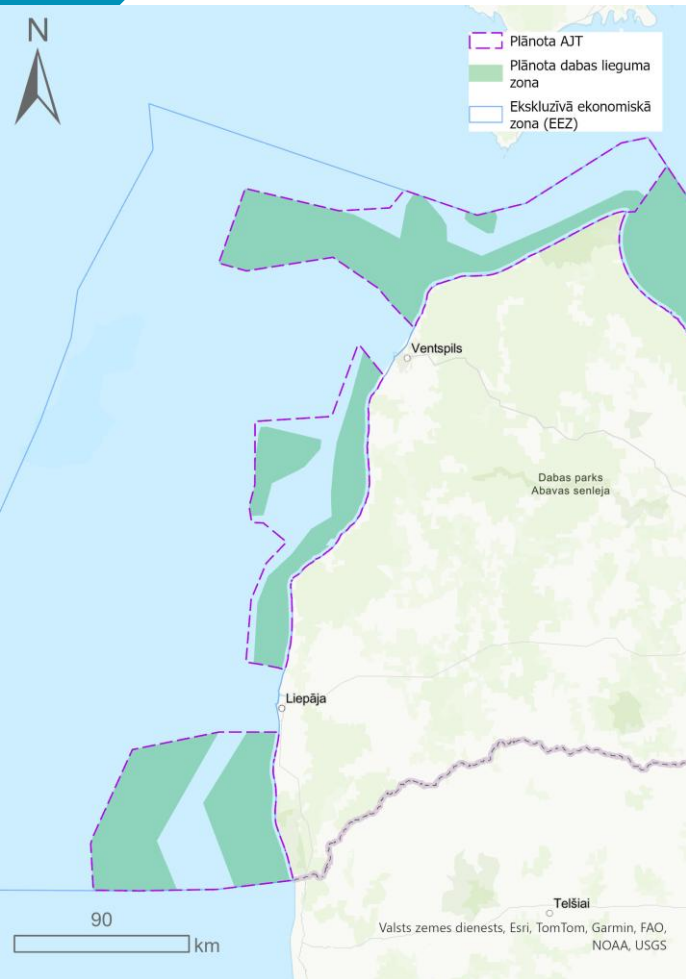
Biotopa mehāniska bojāšana

Jaunas enkurošanās vietas

Dabas lieguma zona AIZLIEGUMS

Ogļūdeņražu ieguve

Ūdensputnu medības

Jaunas grunts novietnes

Grunts (bentiskie) traļi

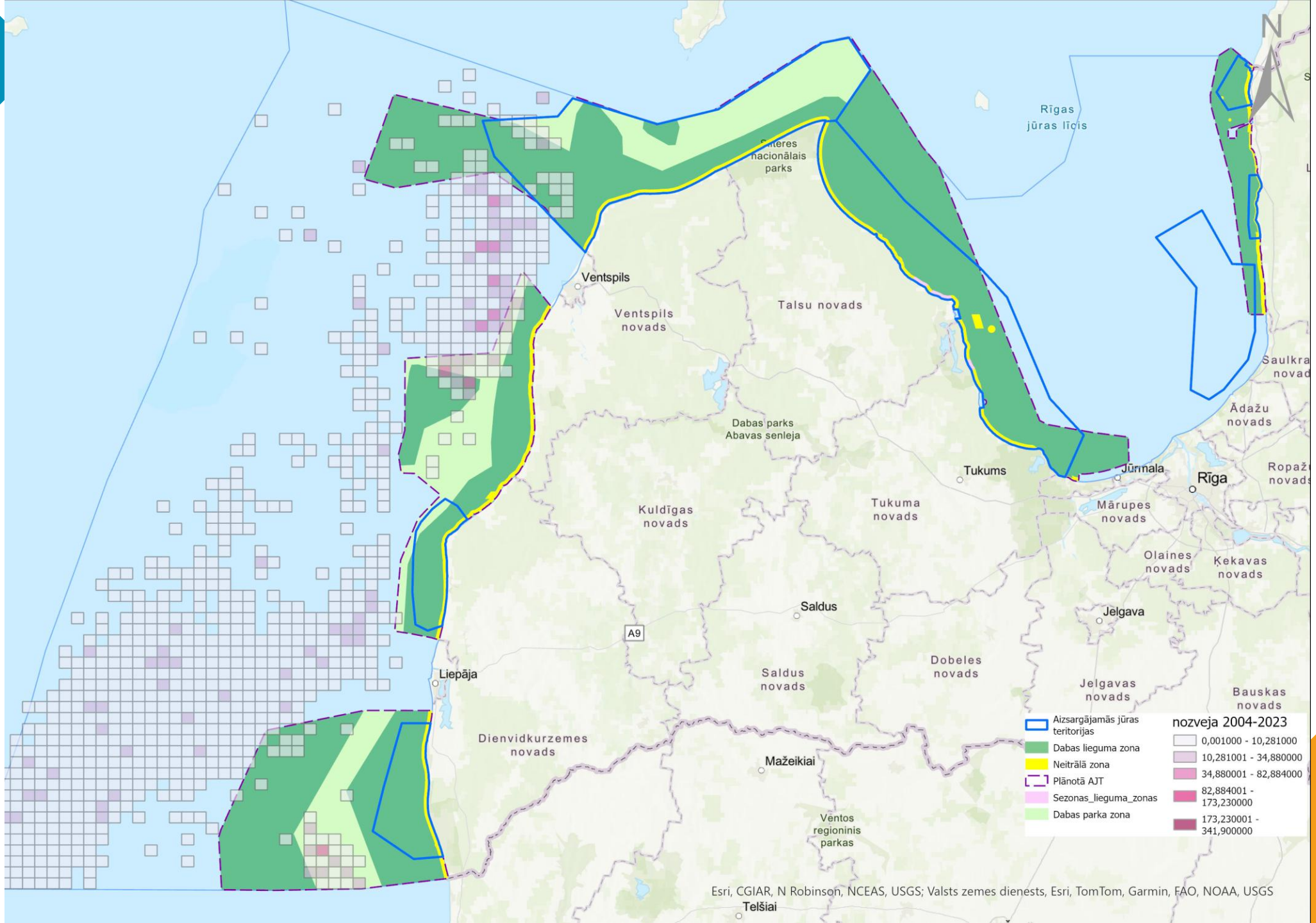
Savvaļas augu un gliemeņu rūpnieciska ieguve

Biotopa mehāniska bojāšana

Jaunas enkurošanās vietas

Dabas parka zona

AJT bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ekoloģiskās savienojamības nodrošināšanai un ilgtspējīgai pastāvēšanai

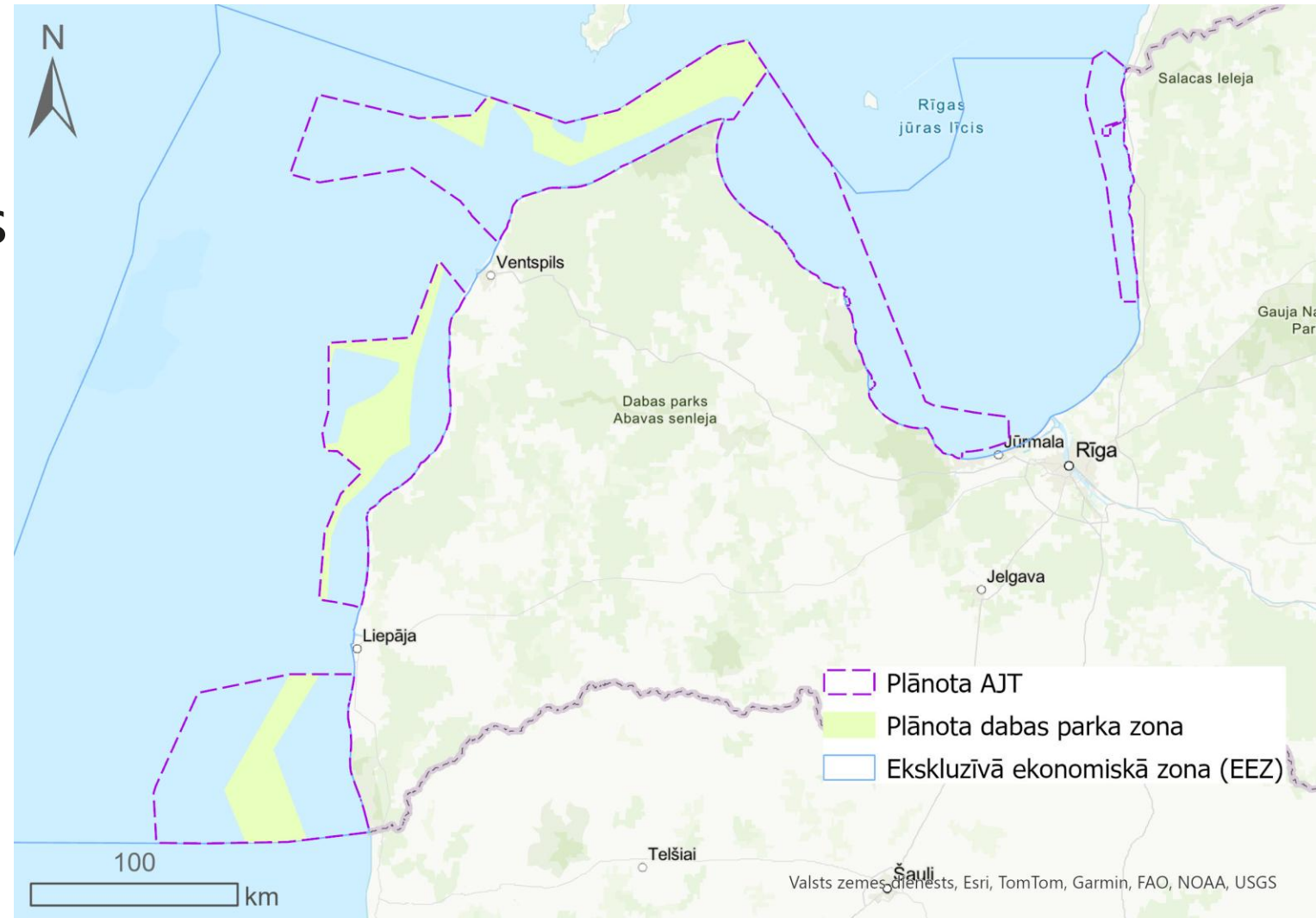

Kopplatība: 187335 ha

 6,62 % no EEZ

 22,80 % no AJT

 17,04% jeb 74360,74 ha atrodas esošā AJT

Neitrālā zona

Ietver:

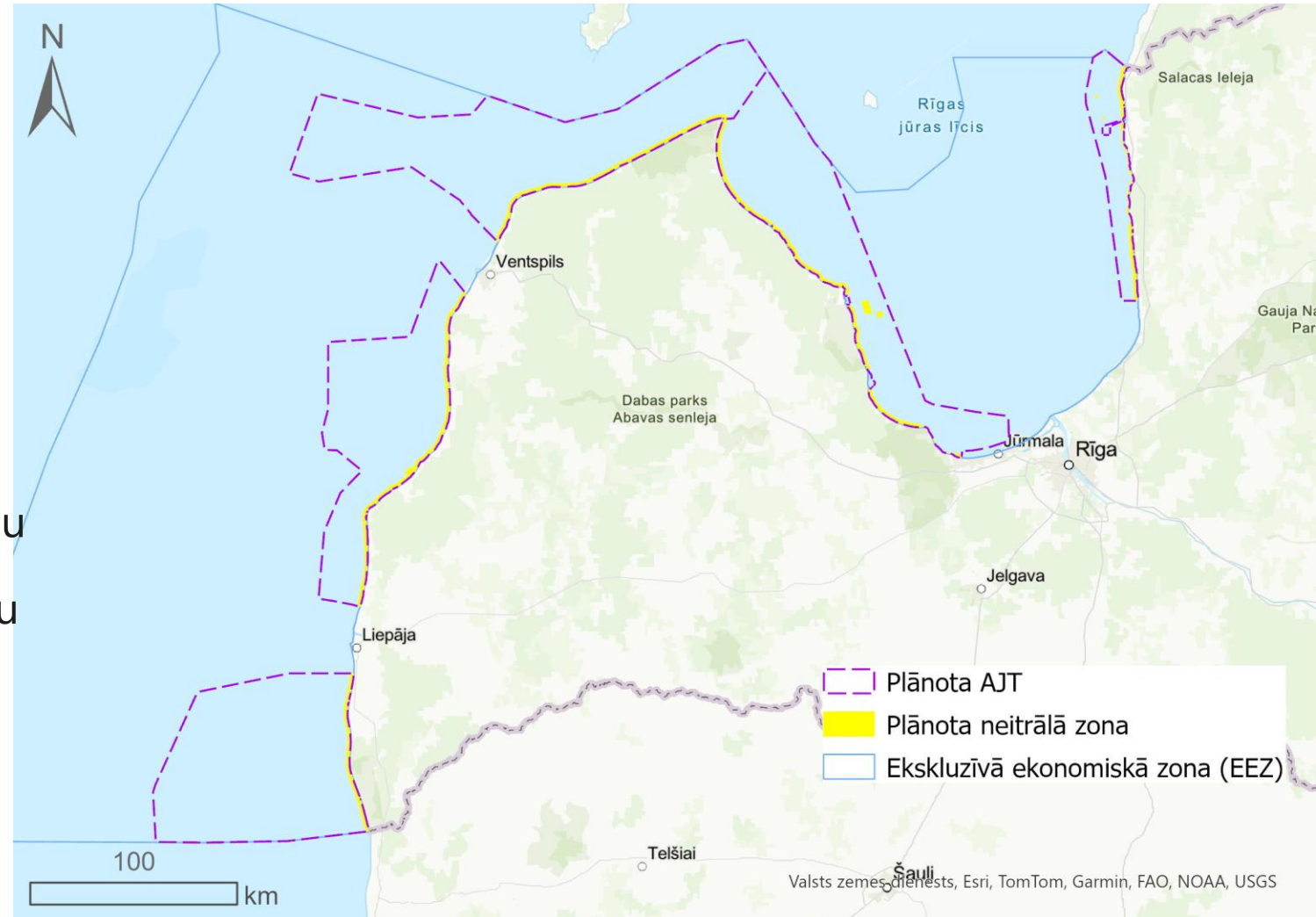
- 1 km plata piekrastes josla, izņemot atsevišķus posmus, kas saskaņoti ar pašvaldībām
- grunts novietnes
- enkurošanās vietas

Nodrošina:

- Ilgspējīgu ostu darbību un tām nepieciešamās infrastruktūras attīstību
- Piekrastes apdzīvoto vietu saimnieciskās darbības nodrošināšanu
- Tūrisma infrastruktūras attīstību un rekreāciju

Kopplatība: 37580 ha

- 1,34% no EEZ
- 4,57% no AJT

Neitrālā zona

Ietver:

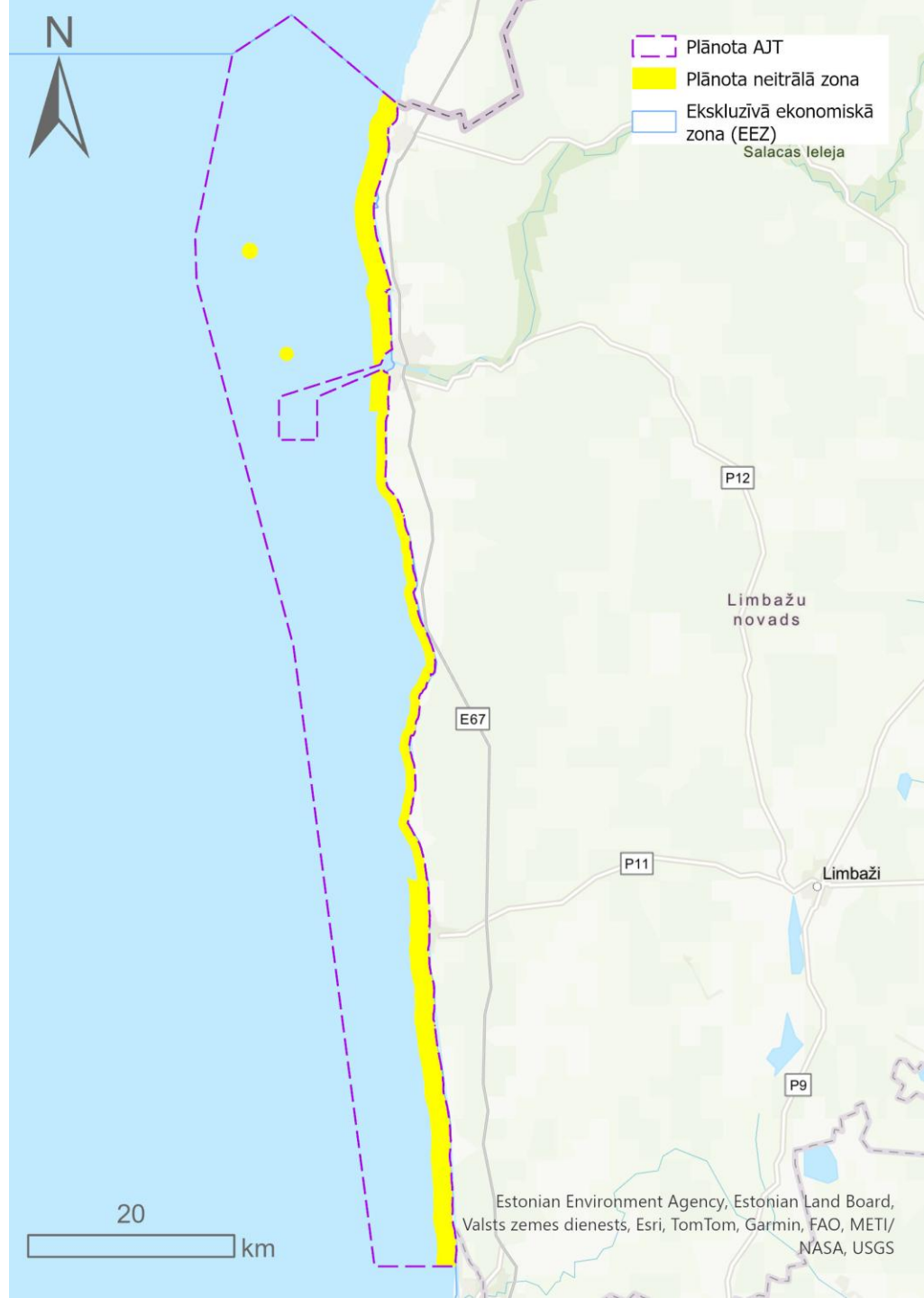
- 1 km plata piekrastes josla, izņemot atsevišķus posmus, kas saskaņoti ar pašvaldībām
- grunts novietnes
- enkurošanās vietas

Nodrošina:

- Ilgtermiņu ostu darbību un tām nepieciešamās infrastruktūras attīstību
- Piekrastes apdzīvoto vietu saimnieciskās darbības nodrošināšanu
- Tūrisma infrastruktūras attīstību un rekreāciju

Kopplatība: 37580 ha

- 1,34% no EEZ
- 4,57% no AJT

Neitrālā zona

Ietver:

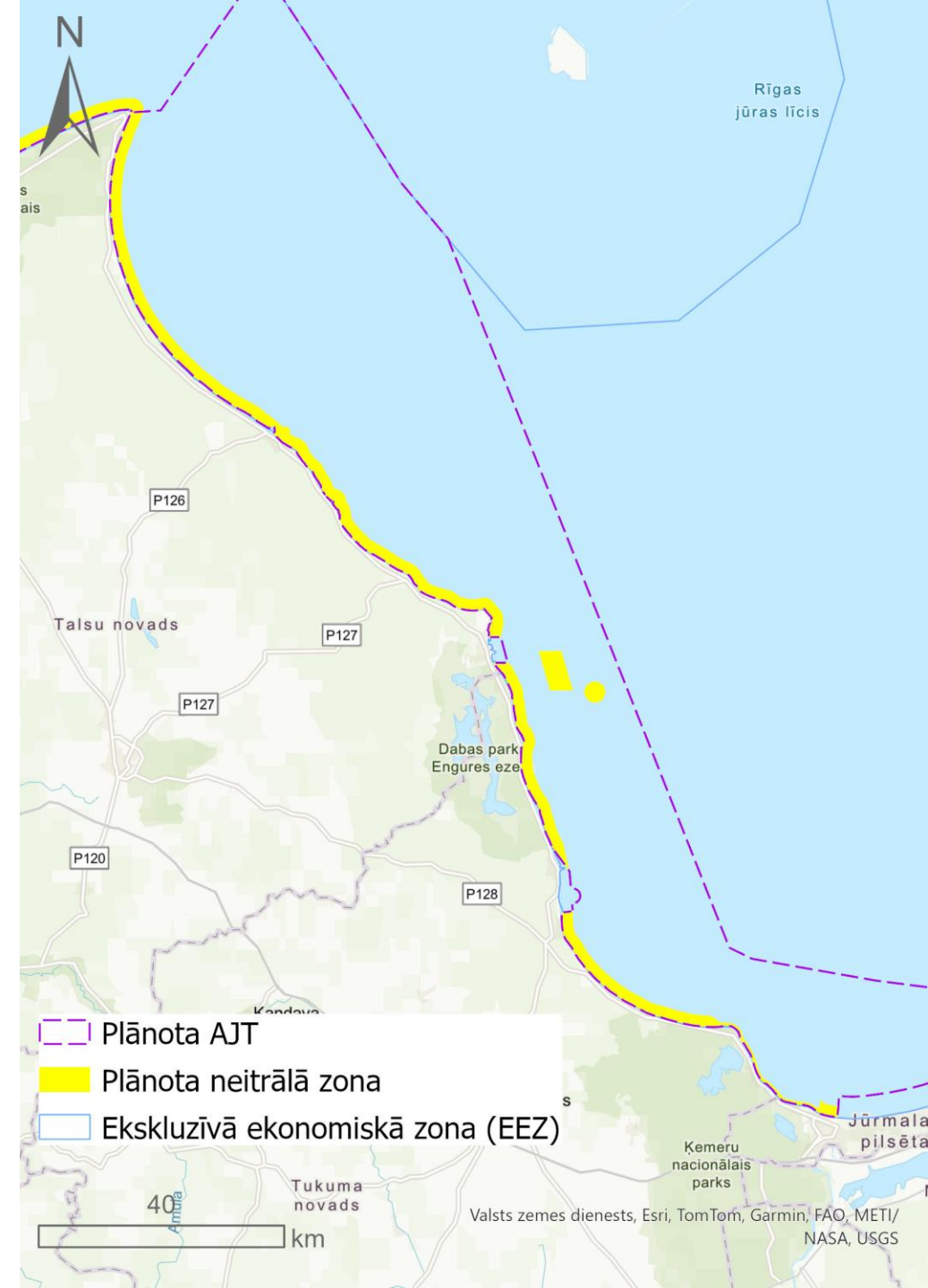
- 1 km plata piekrastes josla, izņemot atsevišķus posmus, kas saskaņoti ar pašvaldībām
- grunts novietnes
- enkurošanās vietas

Nodrošina:

- Ilgtermiņīgu ostu darbību un tām nepieciešamās infrastruktūras attīstību
- Piekrastes apdzīvoto vietu saimnieciskās darbības nodrošināšanu
- Tūrisma infrastruktūras attīstību un rekreāciju

Kopplatība: 37580 ha

- 1,34% no EEZ
- 4,57% no AJT

Neitrālā zona

Ietver:

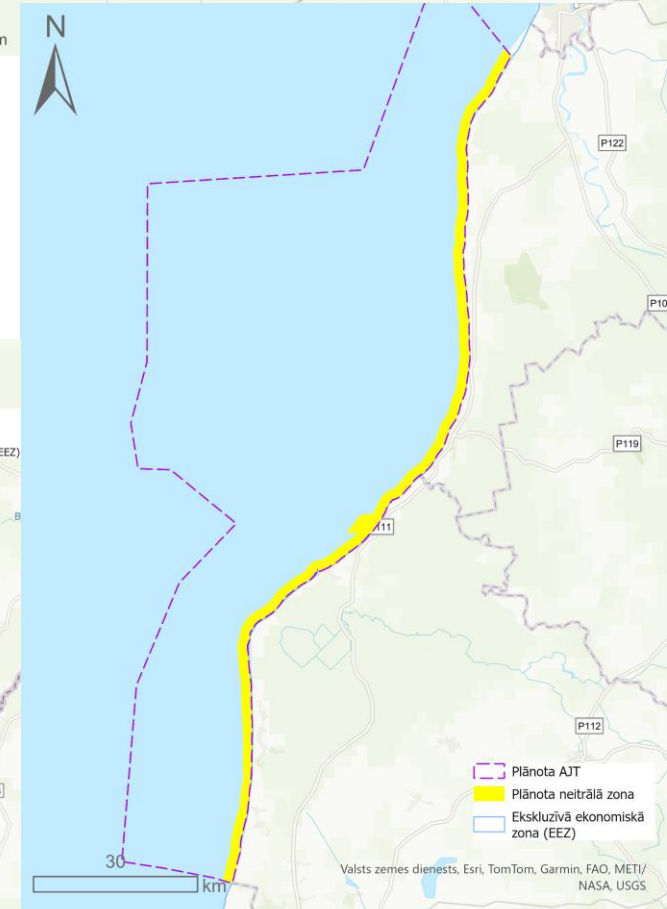
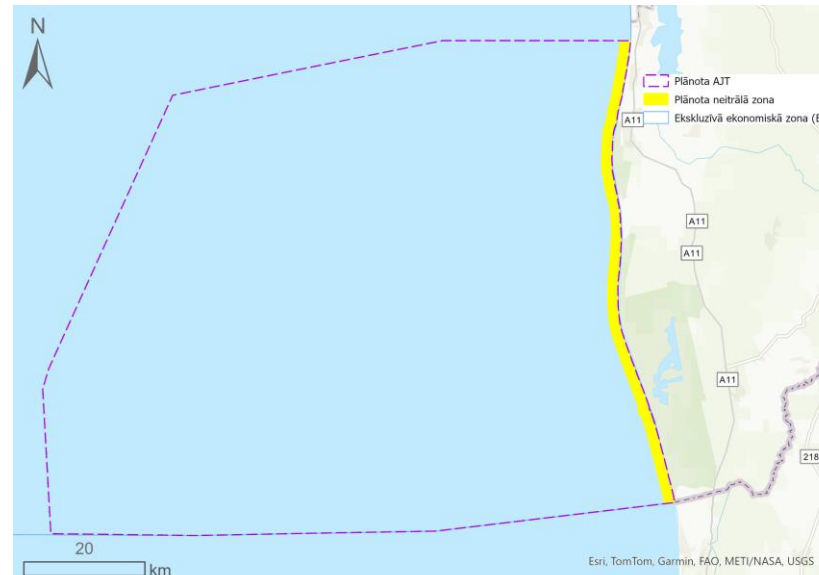
- 1 km plata piekrastes josla, izņemot atsevišķus posmus, kas saskaņoti ar pašvaldībām
- grunts novietnes
- enkurošanās vietas

Nodrošina:

- Ilgtermiņu ostu darbību un tām nepieciešamās infrastruktūras attīstību
- Piekrastes apdzīvoto vietu saimnieciskās darbības nodrošināšanu
- Tūrisma infrastruktūras attīstību un rekreāciju

Kopplatība: 37580 ha

- 1,34% no EEZ
- 4,57% no AJT

Spēkā esoša sezonas lieguma zona

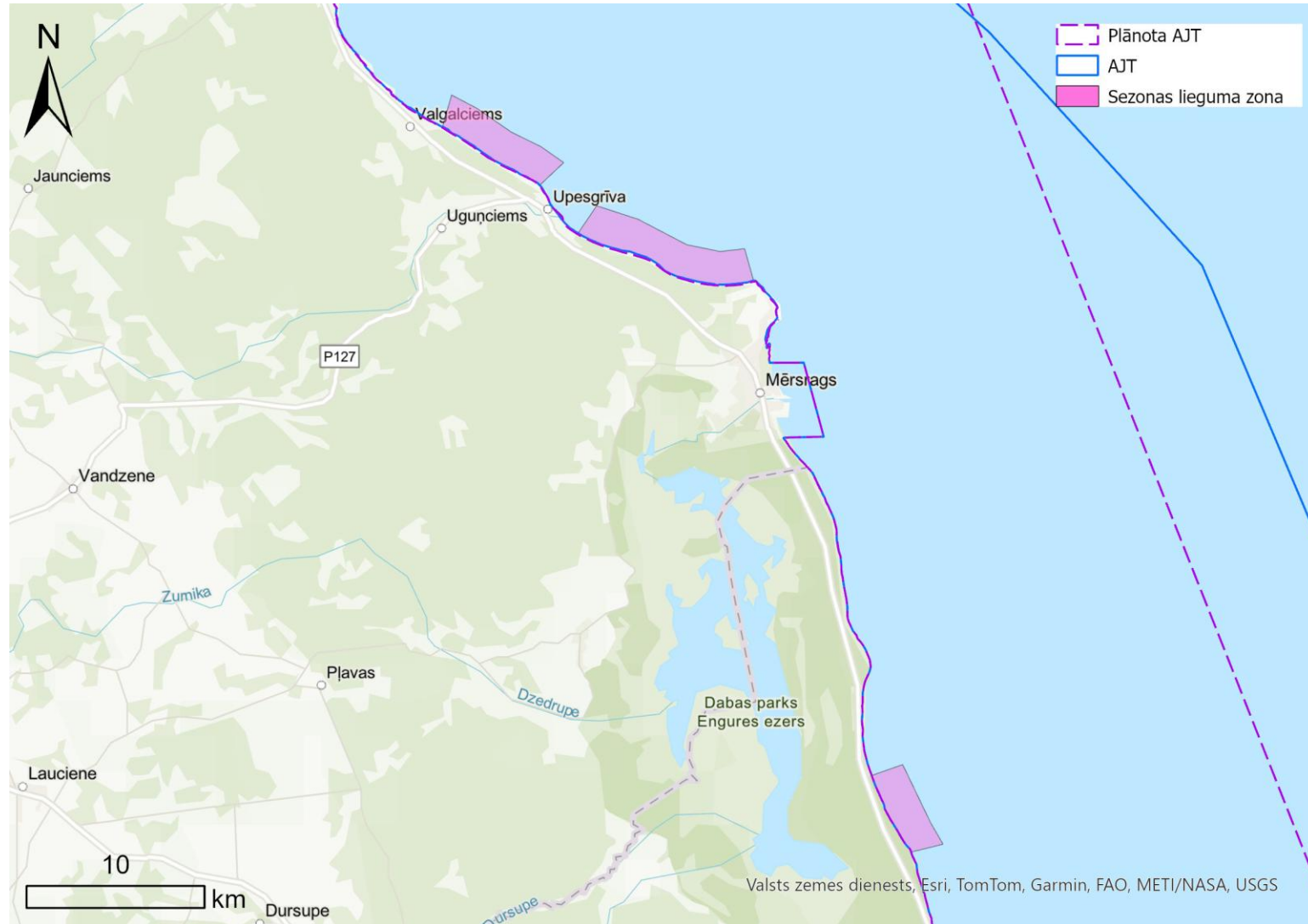
Izveidota, lai nodrošinātu ūdensputnu netraucētu migrāciju, koncentrāciju un spalvu maiņas vietu aizsardzību

Spēkā: 01.06-15.08.

Aizliegts:

👉 Apzināti traucēt putnus, tai skaitā ar motorizētiem atpūtas kuģošanas līdzekļiem

Kopplatība: 1167 ha

Īslaicīgi sezonālie liegumi

- **Mērķis:** putnu netraucēšana, piezvejas mazināšana
- **Kad?** migrāciju un spalvu maiņas periodos
- **Kur?** AJT, kur putnu apdraudējums > 1% no Latvijas populācijas
- **Cik ilgi?** dažas dienas līdz mēnesis
- **Nosakāms, saskaņojot ar ZM un BIOR**
- **Info:** DAP, ZM un BIOR informācijas kanālos

Dabas pieminekļi

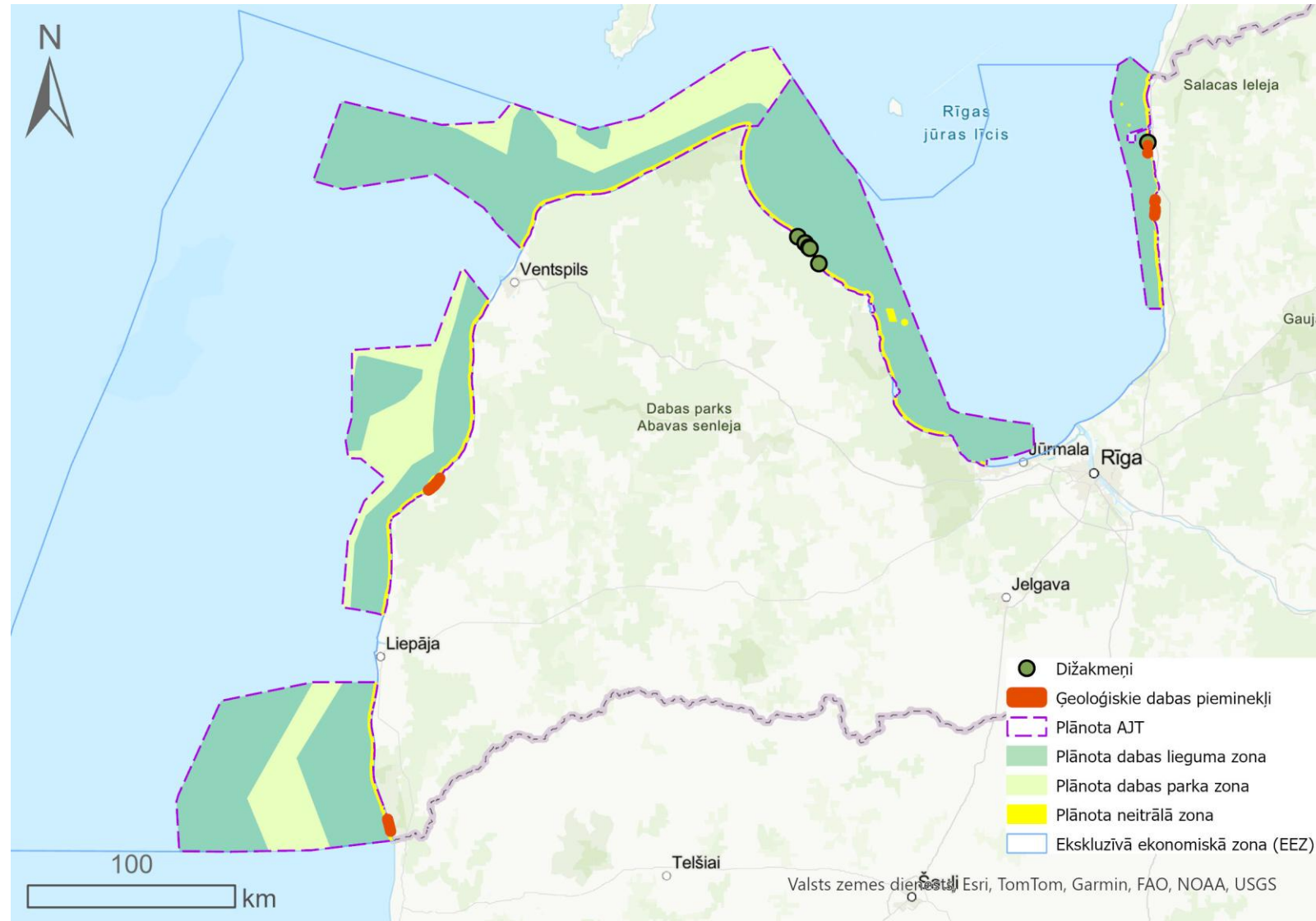
Attiecas uz dabas pieminekļiem, tai skaitā dižakmeņiem (laukakmeņi, kuru virszemes tilpums ir $> 10\text{m}^3$), un 10m plata josla ap tiem

Aizliegts veikt darbības, kas iznīcina vai maina to estētisko vērtību

Aizliegts tos pārvietot

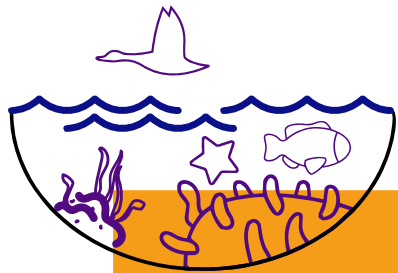

Potenciālās aizsargājamās jūras teritorijas: apsaimniekošana

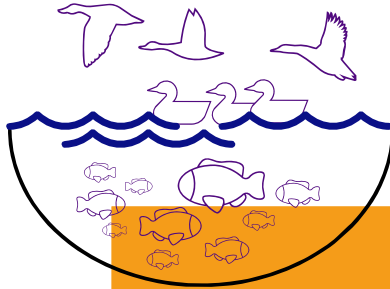

AJT apsaimniekošanas mērķi

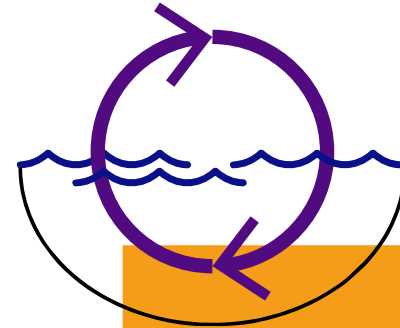
DAUDZVEIDĪBA

Aizsargāt,
saglabāt un
atjaunot
bioloģisko
daudzveidību

JŪRAS KAPITĀLS

Palielināt jūras
ekosistēmas
kapitālu
(īpaši
biotopus,
putnus, zivis)

VIDES ILGTSPĒJĪBA

Veicināt vides
ilgtspējību,
samazinot vides
un klimata
slodzi, kas
saistīta ar jūras
izmantošanu
un patēriņu

Apsaimniekošana

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

Institucionālie pasākumi

Normatīvā regulējuma sakārtošana

AJT integrēšana plānojumos

AJT pārbaudes un kontroles

Sabiedrības informēšana

AJT jautājumi finansējuma programmās

Dabas muzeja ekspozīcijas pilnveide

Apsaimniekošana

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

Monitorings un izvērtējums

Bioloģiskās daudzveidības monitorings

Pētījums par putnu un sikspārņu migrācijas ceļiem

Svešzemju sugu ietekmes izvērtējums

Komplekss izvērtējums par NAI emisijām

Apsaimniekošana

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

Infrastruktūras pilnveide

Meliorācijas un lietus kanalizācijas sistēmu izveide

Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu ierīkošana un uzturēšana

Upju ieteku jūrā apsaimniekošana

Jaunu piestātņu izveidošana

Ūdensmalu ierīkošana un izmantošana

Molu atjaunošana un pārbūve

Jautājumi un diskusija

Turpmākie soļi

Maijs

Sabiedriskās apspriedes

Jūnijs

DA plāna iesniegšana pašvaldībās

Jūlijs

Konsultatīvās grupas noslēguma sanāksme

DA plāna iesniegšana VARAM